

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני:

אל"ם מאיה הלר - שופטת

בעניין:

התובע הצבאי הראשי – המערער (ע"י ב"כ, קמ"ש אופיר כהן ; קמ"ש דורון סעדון)

נגד

ק/XXX רס"ן א' מ' – המשיב (ע"י ב"כ, סרן נתנאל יעקב-חי)

ערעור על פסק דין של בית הדין הצבאי לתעבורה במחוז שיפוטי הצפון שניתן בתיק צפון (תעבורה) 46/17 (סא"ל סיגל טורגימן-חזן – שופטת) ביום 11.3.2019. הערעור (קולת העונש) נדחה.

פסק-דין

1. רס"ן א' מ', **המשיב**, הורשע לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירה שעניינה נהיגה בקלות ראש, לפי סעיפים 2)62 ו-2)38 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], על כך שביום 2.6.2017, נהג ברכב צבאי מסוג "איסוזו דימקס", התכופף על-מנת להרים את מכשירו הסלולארי, שנפל מהמעמד המקובע אל רצפת הרכב, ואיבד שליטה על הרכב, אשר סטה מן הדרך לצד ימין ופגע במעקה הבטיחות. כתוצאה מכך נגרם לרכב הצבאי נזק בסך של כ-11,250 ש"ח.
2. בית הדין קמא הנכבד השית על המשיב עונש של פסילת רישיון נהיגה בפועל למשך 60 ימים, לצד 50 ימי פסילת רישיונות נהיגה על תנאי למשך שנתיים וקנס בסך 600 ש"ח.
3. התביעה לא השלימה עם קולת העונש ועתרה להחמיר ברכיב הפסילה בפועל.

התשתית הראייתית

4. המשיב התגייס לצה"ל בשנת 2009 ואוחז ברישיון נהיגה מאז שנת 2013. בתום שירות החובה התנדב לשירות קבע. המשיב, משרת כקצין לוגיסטיקה במפקדת חטיבה XXX.

5. מחוות-דעתם של המפקדים, שהונחו לפני בית הדין קמא, וכן מעדותו של סגן מפקד החטיבה, סא"ל רחאל, עולה כי המשיב מבצע תפקידו לעילא ולעילא; הוא משמש "עמוד תווך בחטיבה" ומהווה דוגמא אישית של מצוינות; וכי לאור פריסת גודדי החטיבה, נדרש המשיב לרישיון הנהיגה על-מנת להתנייע ולספק מענה לכלל החיילים.
6. עיון בגיליון תדפיס מידע פלילי-תעבורה על שם המשיב מלמד כי לחובתו הרשעה בעבירת תעבורה מחודש נובמבר 2017, שעניינה נהיגה שלא בימין הקיצוני של הכביש, בניגוד לתקנה 35 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961. בהתאם לתדפיסו האישי לחובתו של המשיב עבירת תעבורה נוספת משנת 2014, שעליה נידון בדין משמעתי.
7. בעקבות התאונה הותלה רישיונו הצבאי של המשיב למשך שבועיים.

גזר-דינה של הערכאה קמא

8. בית הדין קמא מנה את השיקולים שהביאוהו לגזור על המשיב עונש הסוטה לקולה מן העונש המזערי, הקבוע בצד העבירה, כלדקמן:

"קיימות באירוע... רצף נסיבות חומרה – הנאשם נהג בכביש בין עירוני מהיר בכלי רכב כבד... לא השתכנעתי ש[ביצע את העבירה] מתוך כוונה עיקרית למנוע תאונה. כתוצאה מהתאונה שנגרמה, נפגע כלי הרכב, אך מדובר בפגיעה מצומצמת יחסית שנגרמה לרכוש בלבד... יש להביא בחשבון את נסיבותיו של העושה... שירותו המרשים שזכה לתשבחות מפקדיו מעמיד לחובתו... נורמות התנהגות ונהיגה גבוהות המחייבות קצינים... את רישיון הנהיגה קיבל הנאשם לפני כשש שנים ולחובתו... עבירה נוספת... העבירה עצמה בוצעה בחודש יוני 17'... התנהלות הדיונים בעצלתיים נבעה בעיקר ממגבלות הנאשם... למדתי על הצורך של הנאשם ברישיונותיו. כמו כן שמעתי על שלילת הרישיון המנהלית למשך שבועיים... חלק מטיעוני ההגנה היו עובדתיים ולא קיבלתי את גרסת הנאשם. במצב דברים זה מצאתי, כי בהתחשב במכלול הנתונים ובשלילה המנהלית ניתן להקל במידת מה בעונש הפסילה שיוטל על הנאשם מתחת לעונש המינימום הקבוע בחוק... לא מצאתי שיהיה בכך משום סטייה משמעותית מרמת הענישה הנוהגת, בפרט נוכח נסיבותיו של העושה".

ערעור התביעה

9. התביעה הצבאית טענה כי שגה בית הדין קמא משלא קבע מתחם עונש הולם בגזר הדין. שגיאה נוספת ראתה התביעה בקביעת בית הדין קמא, שלפיה עונש הפסילה בפועל יפחת מתקופת הפסילה המזערית הקבועה בפקודת התעבורה. הוטעם, כי בית הדין קמא לא הצביע על "נסיבות מיוחדות" המתקיימות במקרה זה המצדיקות, בשל כך, סטייה מהעונש המזערי, במיוחד לאור נסיבות החומרה במקרה דנן, ובהן ביצוע העבירה בעת נהיגה ברכב כבד, בכביש מהיר והסיכון הרב הגלום בעטיים של אלו, למשתמשי הדרך. נטען גם, כי אין בחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה, אשר ממילא, רובץ לפתחו של

המשיב, כדי להביא להקלה עימו. כך, אף נוכח העובדה כי המשיב לא נטל אחריות למעשיו.

תשובת ההגנה לערעור

10. ההגנה עתרה כי אדחה את ערעור התביעה וסמכה ידיה על גזר-דינה של הערכאה קמא. נטען, כי בית הדין קמא שקל את מלוא השיקולים הרלוונטיים במקרה זה, איזן בין שיקולי הקולה והחומרה כדבעי, ומשכך לא נפל פגם בקבעו כי מוצדק לסטות מעונש הפסילה המזערי, הקבוע בצד העבירה. ההגנה הטעימה, כי יש להתחשב במקרה זה – לאור רקעו האישי של המשיב ותרומתו הרבה בשירות הצבאי – בנסיבותיו האישיות ובצרכי תפקידו. כן נטען, כי מאז שנת 2017, וחרף נסיעותיו הרבות מדי יום ביומו, למרחקים, לא נזקפה לחובת המשיב עבירת תעבורה נוספת, ללמדנו כי המעשה אינו מאפיין את אורחותיו. לבסוף, נטען, כי בנסיבות העניין אין העונש שנגזר בבחינת שגגה מהותית המחייבת את ערכאת הערעור להתערב בה.

דין והכרעה

11. כתב האישום בעניינו של המשיב הוגש בחלוף שלושה חודשים ממועד ביצוע העבירה, ביום 7 ספטמבר 2017. גזר הדין בעניינו ניתן ביום 11 מארס 2019, דהיינו בחלוף למעלה משנה ומחצה. אמנם, קצב התקדמות ההליכים בתיק זה רובץ אף לפתחו של המשיב, אשר בשל צורכי תפקידו שב ופנה בבקשות לדחות את מועדי הדיונים, ואולם, סברתי כי לא ניתן להתעלם מנושנות העבירה ומכך שמשך המשפט הוא בבחינת חריג ליעילות המאפיינת את ההליכים המשפטיים המתנהלים בבתי הדין הצבאיים, דרך כלל.

12. במקרה זה חוברות נסיבות חומרה, בדמות הסטת תשומת הלב מן הנהיגה והדרך, בעת נסיעה ברכב כבד בכביש מהיר. בעטיה של נהיגתו הרשלנית של המשיב אף נגרמה תאונת הדרכים, שכן הרכב סטה לימין הדרך והתנגש במעקה הבטיחות. מטבע הדברים, נסיבות קרות התאונה מלמדות על הסיכון הפוטנציאלי הנלווה למעשיו של המשיב, סיכון אשר למרבה המזל לא התממש בדרך של נזק גופני במקרה דנן וכתוצאה מן התאונה נגרם אך נזק לרכוש – לרכב, שאף הוא אינו מן הגבוהים.

13. המחוקק קבע, כי במקרים כגון אלו, יש להורות על פסילת רישיון הנהיגה לפרק זמן מזערי של שלושה חודשים, אלא אם מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים סטייה מעונש זה. בית הדין קמא היה ער לסיכון שנשקף באירוע ולנסיבות החומרה ואף לא התעלם מן העונש המזערי, כאמור. דא עקא, שהערכאה קמא מנתה צבר של נסיבות, שבגינן ניתן היה לשיטתה, להסתפק בעונש מתון יותר מן העונש המזערי. בית הדין קמא התחשב בנסיבותיו האישיות של המשיב, בשירותו המצטיין, בצורכי הרישיון לטובת

ביצוע משימותיו המחייבות נהיגה ברחבי כל הארץ, בכך שעברו התעבורתי אינו מכביד ובהתליה המנהלית שהושתה על המשיב בסמוך לאחר קרות התאונה.

14. אכן, הכלל הוא שאין לסטות מן העונש המזערי הקבוע בחוק. עם זאת, כפי שנקבע בע"ת/8/18 **התובע הצבאי הראשי נ' סמל סויסה** (2018):

"הנסיבות המיוחדות שבהתקיימן מוסמך בית המשפט לקבוע עונש נמוך מעונש המינימום, אינן מצומצמות לנסיבות הקשורות אך בביצוע העבירה, והן יכולות להילמד אף מנסיבותיו של הנאשם או מטעמים אחרים, כגון: נושנות העבירה ושיהוי ניכר שחל בהגשת כתב האישום" (וראו גם: ע"ת/6/19 **התובע הצבאי הראשי נ' רס"ל עטיה** (2019); והשוו לע"ת/33,34/16 **התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט בקשי** (2016)).

15. בענייננו, כאמור חלפה למעלה משנה וחצי מאז ביצוע העבירה. במהלך פרק זמן זה נרשמה לחובת המשיב עבירת תעבורה אחת, אף היא משנת 2017, וניכר כי המשיב, אשר נדרש לנהוג, מדי יום ביומו למרחקים ארוכים, למד את לקחו ואין לומר כי נהיגתו, מאז, מתאפיינת בקלות ראש ובחוסר זהירות. יתר על כן, גם הנסיבות הנוספות שנמנו ובהן ההתליה המנהלית שהופעלה באופן מיידי, נסיבותיו האישיות של המשיב אל מול שירותו המצטיין וצורכי התפקיד, ראויים להתחשבות במידה מסויימת.

16. נוכח כך, אף אם ניתן היה להחמיר במעט בעונשו של המשיב, סברתי כי אין המדובר באותם מקרים המצביעים על טעות מהותית שנפלה בגזר הדין, באופן המחייב את התערבותה של ערכאת הערעור. ערעור התביעה נדחה, אפוא.

ניתן והודע היום, י"ח באייר התשע"ט, 23 במאי 2019 בפומבי ובמעמד המשיב והצדדים.

אל"ם	מאיה	הלר
שופטת	בית הדין	הצבאי
ל	ע	ר
ע	ו	ר
ר	י	ס

חתימת המגיה: _____ העתק נאמן למקור

סגן עמית כהן

קצין בית הדין תאריך: _____